

Province of the
EASTERN CAPE
EDUCATION

Iphondo leMpuma Kapa: Isebe leMfundo
Provinsie van die Oos Kaap: Departement van Onderwys
Porafensie Ya Kapa Botjahabela: Lefapha la Thuto

NAAM:

NASIONALE SENIOR SERTIFIKAAT

GRAAD 12

JUNIE 2026

REKENINGKUNDE V1 ANTWOORDEBOEK

VRAAG	MAKS. PUNTE	PUNTE BEHAAL	GEMODEREERDE PUNTE		
			Skool	Distrik	Provinsie
1	60				
2	40				
3	35				
4	15				
TOTAAL	150				

Hierdie antwoordeboek bestaan uit 11 bladsye.

VRAAG 1

1.1 Bereken die drawaarde van vaste bates op 28 Februarie 2026.

BEWERKINGS	ANTWOORD
Grond en geboue:	
Voertuie:	
Toerusting:	

11

1.2 BEHOUE INKOMSTE

Saldo op 1 Maart 2025	4 018 500
Gewone aandele dividende	
• Tussentydse	300 000
Saldo op 28 Februarie 2026	

7

1.3 TALISON BPK.

Staat van Omvattende Inkomste vir die jaar geëindig 28 Februarie 2026

Verkope	
Bruto wins	12 188 750
Ander inkomste	
Huur inkomste (115 175	
Bruto Bedryfsinkomste	
Bedryfsuitgawes	
Salarisse en lone	
Skryfbehoeftes	
Direkteursfooie (1 065 000	
Ouditfooie (66 725	
Oninbare skulde (10 160	
Bedryfswins	
Rente-inkomste	
Wins voor rente-uitgawes	
Rente-uitgawes	
Wins voor belasting	
Netto wins vir die jaar	7 084 000

1.4 Staat van Finansiële Posisie op 28 Februarie 2026

BATES	
NIEBEDRYFSBATES	
Vaste bates	
Finansiële bates	
BEDRYFSBATES	
Vorrade (2 152 800	
Handels- en ander ontvangbares (5 674 300	
Kontant en kontantekwivalente (2 180 940	
TOTALE BATES	
EKWITEIT EN LASTE	
Aandeelhouersekwiteit	
Gewone aandelekapitaal	18 400 000
Behoue inkomste	
NIEBEDRYFSLASTE	
Lening: Twist Bank	
BEDRYFSLASTE	3 776 540
Handels- en ander betaalbares (1 351 000	
Bankoortrekking	
TOTALE EKWITEIT EN LASTE	

22

TOTALE PUNTE
60

VRAAG 2

ABUKWE BPK.

2.1 Versoening van wins voor belasting en kontant gegenereer uit bedrywighede-nota op 28 Februarie 2026:

Wins voor belasting		
Aansuiwering vir:		
Bedryfswins voor veranderinge in bedryfskapitaal		
Veranderinge in bedryfskapitaal		
Kontant gegenereer uit bedrywighede		
		11

2.2	Kontantvloei uit bedryfsaktiwiteite		
	Kontant gegenereer uit bedrywighede		
	Rente betaal	(77 300)	
	Belasting betaal		
	Dividende betaal		6

Kontantvloei uit Finansieringsaktiwiteite		
Opbrengs uit aandele uitgereik		
Lening verkry		
		4

Netto verandering in Kontant en Kontantekwivalente		
Kontant en Kontantekwivalente aan die begin van die jaar		
Kontant en Kontantekwivalente aan die einde van die jaar		4

2.3 % opbrengs op gemiddelde aandeelhoudersbelang (OOAB)

BEWERKINGS	ANTWOORD

4

Verdienste per aandeel

BEWERKINGS	ANTWOORD

3

Vuurproefverhouding

BEWERKINGS	ANTWOORD

4

% bedryfsuitgawes op verkope

BEWERKINGS	ANTWOORD

2

2.4 Die besigheid oorweeg dit om sy eie perseel vir R2,5 miljoen te bou in plaas daarvan om een by Primadle Properties se geboue in Durban te huur.

Watter befondsingsopsies kan die maatskappy oorweeg sonder om 'n bykomende lening aan te gaan? Verskaf TWEE bronne met syfers.

--

2

TOTALE PUNTE

40

VRAAG 3**3.1 Kies die kategorie van aanwysers.**

3.1.1	
3.1.2	
3.1.3	

3

3.2 Bedryfsdoeltreffendheid:

Lewer kommentaar oor die bedryfsdoeltreffendheid van EEN maatskappy wat 'n verbetering in die bestuur van sy uitgawes getoon het. Haal TWEE finansiële aanwysers aan.

4

3.3 Likiditeit:

Verduidelik hoe die kredietbeleid die likiditeit van Dodo Bpk. verbeter het. Haal TWEE finansiële aanwysers aan.

4

3.4 Dividende, verdienste en opbrengste:

Lewer kommentaar oor die dividenduitbetalingsbeleid van Dodo Bpk. en Pokolina Bpk. Watter maatskappy se verandering in beleid is onverantwoordelik en waarom?

Dodo Bpk.:

Pokolina Bpk.:

Behoort die persentasie opbrengs wat Pokolina Bpk. verdien, die aandeelhouders tevrede te stel? Verduidelik deur 'n relevante finansiële aanwyser aan te haal.

8

4

3.5 Aandeleprys:

Lewer kommentaar oor die redes vir die huidige prestasie van die aandeleprys vir elke maatskappy op die Johannesburg Sekuriteitebeurs (JSE). Verskaf TWEE finansiële aanwysers.

Dodo Bpk.:

Pokolina Bpk.:

6

3.6 Aandeelhouding van Tobile Lester in beide maatskappye:

Verskaf 'n berekening om die effek te toon wat die aankoop van aandele in Pokolina op Tobile se % aandeelhouding gehad het.

BEWERKINGS	ANTWOORD

4

3.7 Finansieringstrategie:

Dodo Bpk. het besluit om die lening nie verder te verhoog nie, maar om 'n groot deel van die lening gedurende die 2026-finansiële jaar terug te betaal. Lewer kommentaar om hierdie stelling te bevestig. Verskaf EEN finansiële aanwyser.

2

TOTALE PUNTE
35

VRAAG 4

4.1	Verduidelik TWEE gevolge van korporatiewe rekeningkundige bedrog anders as dié wat in die uittreksel genoem is.	2
	Verduidelik waarom dit belangrik vir eksterne ouditeure is om bedrieglike inskrywings wat in die finansiële state tydens hul audit geïdentifiseer is, aan te meld. Gee DRIE punte.	3
	Verduidelik die betekenis van die begrip <i>bankrotskap</i>.	2

4.2

Verduidelik waarom publieke maatskappye deur eksterne ouditeure geouditeer moet word. Noem TWEE punte.

4

4.3

Spreek jou mening uit oor die bogenoemde scenario. Verskaf EEN punt.

Hoe moet hierdie scenario deur 'n direksie of deur aandeelhouders hanteer word? Verskaf EEN punt.

4

TOTALE PUNTE
15

TOTAAL: 150